

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD. 410.019.06.2020

Pan
Robert Lobiecki
Dyrektor
Zarządu Drogowego dla Powiatu Puckiego
i Wejherowskiego z siedzibą w Wejherowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/038 – „Bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zarząd Drogowy dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego z siedzibą w Wejherowie (dalej: „Zarząd Drogowy”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Robert Lorbiecki, Dyrektor Zarządu Drogowego (dalej: „Dyrektor”), od 12 kwietnia 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	– Struktura organizacyjna podmiotu zaangażowanego w realizację zadań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego; – Ocena wpływu realizowanych działań na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego.
Okres objęty kontrolą	lata 2018-2020, do dnia zakończenia czynności kontrolnych. Kontrolą były również objęte dokumenty wytworzone wcześniej bądź później, niezbędne dla realizacji celu kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	1. Krzysztof Holli, Specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/171/2020 z 21 września 2020 r. oraz nr LGD/208/2020 z dnia 1 grudnia 2020 r. (akta kontroli str. 1-2, 5-6, 22-24, 1082-1083)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Przedmiotem działania Zarządu Drogowego, określonym w Statucie³, było wykonywanie obowiązków oraz zadań zarządcy dróg powiatowych, w rozumieniu ustawy o drogach publicznych. W Regulaminie Organizacyjnym oraz zakresach obowiązków określono zadania z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego (dalej: „brd”). Sześciu pracowników w ramach zakresów obowiązków realizowało zadania z zakresu brd, w tym trzech posiadało wykształcenie i przeszkolenie do realizacji zadań z zakresu brd. Żaden z pracowników Zarządu Drogowego nie posiadał uprawnień budowlanych w odpowiedniej specjalności, o których mowa w art. 62 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (dalej: „prawo budowlane”)⁴ do przeprowadzania kontroli okresowych rocznych oraz kontroli okresowych co najmniej raz na 5 lat, wynikających z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i ust. 2 prawa budowlanego. Powyższe uprawnienia oraz kwalifikacje zawodowe wymagane w art. 12 ust. 7 prawa budowlanego⁵ posiadali pracownicy firm zewnętrznych dokonujących na zlecenie Zarządu Drogowego kontroli okresowych: rocznych oraz co najmniej raz na pięć lat.

Zarząd Drogowy z planowanych 21 zadań inwestycyjnych na 2018 r. zrealizował 13, wykorzystując 61,4% przyznanych środków finansowych, zaś z planowanych 22 zadań inwestycyjnych na 2019 r. zrealizował 12, wykorzystując 73,0% przyznanych środków finansowych. W I półroczu 2020 r. z planowanych 34 zadań inwestycyjnych, zrealizowano częściowo dwa zadania wykorzystując 1,1% przyznanych środków.

Niższe wykonanie budżetu przeznaczanego na inwestycje oraz niewykonania części planowanych zadań w zakresie brd wynikało m.in. z: oszczędności poprzetargowych w realizacji inwestycji; oferowania przez wykonawcę w przetargu kwoty wyższej niż przewidziana na realizację; braku ofert na wykonanie robót ogłoszonych w przetargu w wyniku czego inwestycję wykonano w kolejnym tj. 2019 roku; niezrealizowania przez wykonawcę w terminie dokumentacji projektowej; wydłużenia uzyskania wymaganych decyzji do realizacji inwestycji; odstąpienia wykonawców od realizacji robót w inwestycjach; braku realizacji w danym roku inwestycji w związku z rozszerzeniem ich zakresu.

Badanie w zakresie pięciu najdłuższych dróg powiatowych wykazało m.in. że: prowadzono dla nich ewidencję zgodną z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁶; ww. ewidencję dla każdej drogi aktualizowano na bieżąco; Kierownik Obwodu Drogowego zgodnie z art. 20 pkt 10 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (dalej: „ustawa o drogach publicznych”)⁷ co miesiąc przeprowadzał kontrolę stanu dróg, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym weryfikację cech i wskazanie usterek, które wymagają prac

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Statutu Zarządu Drogowego dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego (dalej: „Statut”) z dnia 29 listopada 2013 r. (ze zm.).

⁴ Dz.U. z 2020 r.1333

⁵ Udokumentowane wpisem, w drodze decyzji Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane oraz - zgodnie z odrębnymi przepisami - wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę izbę, z określonym w nim terminem ważności.

⁶ Dz. U. nr 67, poz. 582.

⁷ Dz.U. z 2020 r. poz. 470 ze zm.

konserwacyjnych lub naprawczych ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego; podmioty zewnętrzne terminowo dokonywały kontroli okresowych rocznych; usunięto usterki wskazane dla każdej z dróg.

Pracownicy Zarządu Drogowego przy badaniu wpływu robót drogowych na brd korzystali z danych pozyskanych m.in. z: konsultacji społecznych, rozpatrywania wniosków dotyczących poprawy brd; wniosków Policji w zakresie zdarzeń drogowych na terenie powiatu wejherowskiego; bieżących działań realizowanych w ramach wykonywanych obowiązków. Nie dokumentowano w formie pisemnej analiz ani sprawozdawczości w ww. zakresie.

Zarząd Drogowy zrealizował wszystkie wnioski Komendanta Powiatowego Policji w Wejherowie, w których jako przyczynę zdarzenia drogowego wskazano: ubytki masy bitumicznej w jezdni, braki w oznakowaniu, konieczność wycinki drzew. Uzupełnił brakujące oznakowanie i ubytki masy bitumicznej. Wystąpił również z wnioskiem o wycinkę drzew do właściwego miejscowo wójta, w wyniku czego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wydał dla Zarządu Drogowego decyzję o: wycince 13 drzew w okresie od 16 października do 31 grudnia 2020 r. Przedstawiciel Zarządu Drogowego nie brał udziału w procesie sporządzania przez Policję kart zdarzenia drogowego oraz nie był proszony o ich weryfikację.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja i nadzór nad ruchem drogowym

1. Struktura organizacyjna Zarządu Drogowego w realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego (dalej: „brd”)

Opis stanu faktycznego

1.1 Zarząd Drogowy od dnia 1 kwietnia 1999 r. stanowi jednostkę organizacyjną Powiatu Puckiego i Wejherowskiego⁹. Podstawą działania Zarządu Drogowego zgodnie z § 2 Statutu jest ustawa o drogach publicznych. Zgodnie z § 3 ust. 1 Statutu przedmiotem działania Zarządu Drogowego jest wykonywanie obowiązków oraz zadań zarządcy dróg powiatowych w rozumieniu ustawy o drogach publicznych. Na podstawie § 3 ust. 2 Statutu Zarząd Drogowy realizował inne zadania i obowiązki, na podstawie upoważnień do załatwiania spraw w zakresie ustalonym przez Zarząd Powiatu Puckiego i Zarząd Powiatu Wejherowskiego. Powołany zgodnie z § 4 ust. 3 Statutu przez Zarząd Powiatu Wejherowskiego

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Zarząd Drogowy działa w oparciu o Uchwałę Rady Powiatu Puckiego Nr: V/21/99 z dnia 23 lutego 1999 r. w sprawie utworzenia wspólnego Zarządu Drogowego dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego, zmienioną: Uchwałą Nr XI/55/99 z dnia 22 września 1999 r. w sprawie zmiany uchwały Nr V/21/99 Rady Powiatu Puckiego w sprawie utworzenia wspólnego Zarządu Drogowego dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego oraz Uchwałą Nr XXIX/274/2013 z dnia 26 listopada 2013 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Powiatu Puckiego w sprawie utworzenia wspólnego Zarządu Drogowego dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego oraz w oparciu o Uchwałę Rady Powiatu Wejherowskiego Nr V/48/99 z dnia 30 marca 1999 r. w sprawie utworzenia wspólnego Zarządu Drogowego dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego, zmienioną: Uchwałą Nr VII/78/99 z dnia 29 czerwca 1999 r. w sprawie zmiany Uchwały Rady Powiatu Wejherowskiego w sprawie utworzenia wspólnego Zarządu Drogowego dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego, Uchwałą Nr XIV/158/2000 z dnia 26 maja 2000 r., zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia wspólnego Zarządu Drogowego dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego oraz Uchwałą Nr IV/XXX/355/13 z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Powiatu Wejherowskiego w sprawie utworzenia wspólnego Zarządu Drogowego dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego.

w porozumieniu z Zarządem Powiatu Puckiego Dyrektor posiadał upoważnienia od zarządców dróg powiatowych do działania w ich imieniu¹⁰.

Do zadań Zarządu Drogowego zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym należało m.in.¹¹:

- Współdział w opiniowaniu projektów z zakresu budowy, modernizacji i utrzymania dróg oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- Prowadzenie spraw oraz współdziałanie z organami zarządzającymi ruchem na drogach publicznych w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- Analizowanie wypadkowości na drogach;
- Koordynowanie spraw związanych z wprowadzeniem ograniczeń lub zamykaniem dróg i drogowych obiektów inżynierskich dla ruchu oraz wyznaczanie objazdów, gdy występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia;
- Analizowanie i ocena koncepcji oraz projektów drogowych.

Sekcja Przygotowania i Realizacji Projektów Drogowych Zarządu Drogowego podejmowała następujące czynności:

- Sporządzała projekty organizacji ruchu na drogach powiatowych przez siebie zarządzanych¹² (tj. na terenie powiatu wejherowskiego drogi powiatowe zamiejskie i drogi powiatowe przebiegające w granicach administracyjnych miasta Wejherowa) i występowała o niezbędne opinie;
- Opiniowała łącznie 553 projekty organizacji ruchu sporządzone przez inne podmioty, jeśli dotyczyły one dróg powiatowych zarządzanych przez tut. Zarząd Drogowy (opinia zarządu drogi);
- Przedstawiała sporządzone przez siebie projekty organizacji ruchu do zatwierdzenia właściwym organom;
- Realizowała zatwierdzone projekty dot. dróg zarządzanych przez tut. Zarząd Drogowy (we współpracy z dwoma obwodami drogowymi, które fizycznie wprowadzały zmienioną organizację ruchu poprzez umieszczenie znaków w pasie drogowym);
- Cyklicznie uczestniczyła przy udziale przedstawiciela Zarządu Drogowego w pracach Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Powiatu Wejherowskiego;

zaś Sekcja Ochrony Pasa Drogowego Zarządu Drogowego w zakresie projektów inwestorów dotyczących pasa drogowego dróg powiatowych, weryfikowała czy inwestor posiadał zatwierdzony projekt organizacji ruchu.

¹⁰ Zarząd Powiatu Wejherowskiego (dalej: „Zarząd”) w dniu 6 września 2017 r. udzielił pełnomocnictwo i upoważnił Pana Roberta Lorbieckiego m.in. do załatwiania w imieniu Zarządu jako zarządcy dróg powiatowych, wszystkich spraw: należących do kompetencji zarządcy dróg powiatowych, w tym do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń oraz podejmowanie czynności w postępowaniach egzekucyjnych jak wierzyciela i organu egzekucyjnego; dotyczących zezwoleń na przejazd pojazdu nienormalywnego, określonych w prawie o ruchu drogowym. Zarząd Powiatu Puckiego w dniu 5 października udzielił pełnomocnictwo i upoważnił Pana Roberta Lorbieckiego m.in. do reprezentowania przed organami administracji publicznej i zarządcami dróg publicznych w postępowaniach administracyjnych dotyczących wydania pozwolenia na budowę oraz decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz w postępowaniach o uzyskanie związanych z takimi postępowaniami opinii, uzgodnień i zaświadczeń.

¹¹ Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Zarządu stanowiącym załącznik do: Uchwały Nr V/334/17 Zarządu Powiatu Wejherowskiego z dnia 7 lutego 2017 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego Zarządu oraz Uchwały Nr VI/123/19 Zarządu Powiatu Wejherowskiego z dnia 15 października 2019 r. w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Zarządu (dalej: „Regulamin Organizacyjny”).

¹² Sekcja Przygotowania i Realizacji Projektów Drogowych Zarządu Drogowego sporządzała projekty organizacji ruchu z własnej inicjatywy. Zarząd Drogowy nie sporządzał projektów organizacji ruchu na zlecenie Starostwa Powiatowego w Wejherowie.

1.2 W Zarządzie Drogowym pracowało w:

- 2018 r. 38 pracowników w ramach 37 etatów;
- 2019 r. i 2020 r. (I połowa) 39 pracowników w ramach 38 etatów.

W okresie objętym kontrolą żaden z sześciu wskazanych przez Dyrektora pracowników realizujących zadania w zakresie brd nie posiadał wpisu, o którym mowa w art. 12 ust. 7 prawa budowlanego. W ramach zakresów obowiązków określonych przez Dyrektora realizowali oni zadania z zakresu brd, z tego:

- Kierownik Sekcji Przygotowania i Realizacji Projektów Drogowych (dalej: „Kierownik Sekcji”) – na stanowisku od 15 listopada 2017 r., zajmował się m.in.: prowadzeniem spraw oraz współdziałaniem z organami zarządzającymi ruchem na drogach publicznych w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego; realizowaniem zadań w zakresie inżynierii ruchu;
- Specjalista w Sekcji – na stanowisku od 24 lipca 2017 r., zajmował się m.in.: prowadzeniem spraw w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego; współdziałaniem w realizowaniu zadań w zakresie inżynierii ruchu;
- Kierownik Obwodu Drogowego w Wejherowie – na stanowisku od 1 lipca 2016 r. oraz Kierownik Obwodu Drogowego w Sławoszynie – na stanowisku od 1 kwietnia 1999 r. zajmowali się m.in.: systematycznymi objazdami dróg w obrębie obwodu dla oceny stanu dróg, urządzeń drogowych i obiektów mostowych; organizowaniem i kierowaniem robotami przy bieżącym utrzymaniu dróg, urządzeń drogowych i obiektów mostowych oraz działaniami interwencyjnymi; nadzorem nad robotami utrzymaniowymi prowadzonymi przez zewnętrznych wykonawców; współdziałaniem z organami samorządu terenowego i policją właściwymi dla terenu działania obwodu;
- Majster Obwodu Drogowego w Wejherowie – na stanowisku od 13 marca 2017 r. oraz Majster Obwodu Drogowego w Sławoszynie – na stanowisku od 1 stycznia 2003 r. zajmowali się m.in.: nadzorem nad wykonywaniem robót utrzymaniowych i konserwacyjnych zapewniających bezpieczeństwo ruchu, trwałość obiektów oraz estetykę pasa drogowego; koordynacją prac związanych z zimowym utrzymaniem dróg powiatowych.

Pracownicy ww. posiadali następujące wykształcenie, odpowiednio: inżynier komunikacyjny na kierunku budownictwo oraz mgr Zarządzania Przedsiębiorstwem na kierunku Zarządzanie i Marketing; mgr inżynier na kierunku budownictwo w specjalności drogi, ulice, lotniska; mgr geografii; technik elektromechanik; technik meliorant, ślusarz mechanik i ukończyli szkolenia z zakresu:

- Audytora bezpieczeństwa ruchu drogowego¹³;
- Brd¹⁴;
- Wykonywania niektórych czynności związanych z kierowaniem ruchem drogowym¹⁵.

¹³ Szkolenie odbył Kierownik Sekcji w okresie od 14 marca do 21 września 2013 r. Organizatorem szkolenia była Politechnika Gdańska, Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiskowej. Program szkolenia obejmował 68 godzin wykładów i 60 godzin ćwiczeń praktycznych oraz pracę końcową i egzamin.

¹⁴ W szkoleniu organizowanym przez Pomorską Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego uczestniczyli: Kierownik Sekcji w: październiku 2013 r., kwietniu 2014 r., 22-23 września 2015 r., 20-21 września 2016 r., 05-06 września 2017 r., 19-20 czerwca 2018 r., 24-25 września 2019 r., a Specjalista z ww. Sekcji uczestniczył 19-20 czerwca 2018 r. i 24-25 września 2019 r. W 2020 r. z uwagi na pandemię COVID-19 szkolenie zostało odwołane.

Pracownicy ww. wymienieni obejmowali swoim działaniem łącznie 391,9 km dróg (w 2018 i 2019 r.) oraz 389,6 km dróg w 2020 r., tj. wszystkie drogi znajdujące się w zakresie kompetencji Zarządu Drogowego. Różnice w długości dróg wynikały m.in. z: wyłączenia odcinka drogi powiatowej nr 1402G o długości 1.271 metrów; budowy dwóch rond (droga powiatowa nr 1442G i 1479G) oraz rozbudowy skrzyżowań drogi powiatowej: nr 1486G z 1487G oraz nr 1487G z 1488G; wykonania w 2020 r. ponownych pomiarów dróg powiatowych.

Żaden z pracowników Zarządu Drogowego nie posiadał uprawnień budowlanych w odpowiedniej specjalności, o których mowa w art. 62 ust. 4 prawa budowlanego do przeprowadzania kontroli okresowych rocznych oraz kontroli okresowych co najmniej raz na 5 lat, wynikających z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i ust. 2 prawa budowlanego. Powyższe uprawnienia oraz kwalifikacje zawodowe wymagane w art. 12 ust. 7 prawa budowlanego (wpis, w drodze decyzji Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane oraz - zgodnie z odrębnymi przepisami - wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę izbę, z określonym w nim terminem ważności) posiadali pracownicy firm zewnętrznych dokonujących na zlecenie Zarządu Drogowego kontroli okresowych rocznych oraz kontroli okresowych co najmniej raz na 5 lat, co szczegółowo opisano w pkt. 3.3.

(akta kontroli str. 54-74, 99-102, 372-375, 406)

1.3 Żaden z pracowników nie brał udziału w ogólnopolskim szkoleniu dla samorządowych zarządców dróg w zakresie stosowania inżynierskich środków poprawiających bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. Kierownik Sekcji Przygotowania i Realizacji Projektów Drogowych raz uczestniczył w ogólnopolskim szkoleniu z zasad uspakajania ruchu w obszarach zabudowanych na drogach samorządowych za pomocą fizycznych środków technicznych¹⁶.

(akta kontroli str.63, 71)

OCENA CZĄSTKOWA

W Statucie określono, że przedmiotem działania Zarządu Drogowego jest wykonywanie obowiązków oraz zadań zarządcy dróg powiatowych w rozumieniu ustawy o drogach publicznych. W Regulaminie Organizacyjnym oraz zakresach obowiązków sześciu pracowników określono zadania z zakresu brd. Sześciu pracowników w ramach zakresów obowiązków realizowało zadania z zakresu brd, z czego trzech z nich posiadało odpowiednie: wykształcenie i przeszkolenie do realizacji zadań z zakresu brd. Żaden z pracowników Zarządu Drogowego nie posiadał uprawnień budowlanych w odpowiedniej specjalności, o których mowa w art. 62 ust. 4 prawa budowlanego do przeprowadzania kontroli okresowych rocznych oraz kontroli okresowych co najmniej raz na 5 lat, wynikających z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i ust. 2 prawa budowlanego. Powyższe uprawnienia oraz kwalifikacje zawodowe wymagane w art. 12 ust. 7 prawa budowlanego (wpis, w drodze decyzji Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane oraz - zgodnie z odrębnymi przepisami - wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę izbę, z określonym w nim terminem ważności) posiadali pracownicy firm zewnętrznych dokonujących

¹⁵ W szkoleniu organizowanym przez Pomorski Ośrodek Ruchu Drogowego w Gdańsku w lutym 2017 r. uczestniczyli: Kierownik Sekcji, dwaj Kierownicy Obwodu Drogowego w: Wejherowie i Sławoszynie oraz Majster Obwodu Drogowego w Sławoszynie.

¹⁶ Szkolenie odbyło się w dniach 1-3 października 2013 r. w Puławach. Organizatorem szkolenia było Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

Stwierdzone
nieprawidłowości

na zlecenie Zarządu Drogowego kontroli okresowych rocznych oraz kontroli okresowych co najmniej raz na pięć lat.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

2. Sposób finansowania zadań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego

Opis stanu
faktycznego

2.1 Zarząd Drogowy w ramach zakupu materiałów i wyposażenia w badanym okresie wykazał Zarządowi Powiatu Wejherowskiego w projektach planu finansowego oraz sprawozdaniach z wykonania planu wykonania wydatków budżetowych:

- 2018 r. Środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2018 r. – 975,0 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 754,7 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki – 734,2 tys. zł (97,2% przyznanych środków);
- 2019 r. Środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2019 r. – 1.105,0 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 1.046,4 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki – 693,4 tys. zł (66,3% przyznanych środków);
- 2020 r. Środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2020 r. – 1.336,0 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 1.235,0 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki (I półrocze 2020 r.) – 128,5 tys. zł (10,4% przyznanych środków).

Wydatki dotyczyły zakupu m.in.: znaków i słupków do znaków; soli drogowej i kruszywa do zimowego utrzymania dróg; gruzu i kruszywa do utrzymania poboczy; masy mineralno-asfaltowej do wykonywania remontów nawierzchni siłami własnymi. W latach 2018 – 2020 (I półrocze) nie wykorzystano w całości środków finansowych przeznaczonych na zakup materiałów do zimowego utrzymania dróg w związku z łagodnymi zimami. W 2020 r. zmniejszono zapotrzebowanie na środki do zimowego utrzymania dróg w związku z zapasem niewykorzystanych materiałów z poprzedniego roku (soli drogowej oraz piasku do zimowego utrzymania dróg).

Zarząd Drogowy w ramach zakupu usług remontowych w badanym okresie wykazał Zarządowi Powiatu Wejherowskiego w projektach planu finansowego oraz sprawozdaniach z wykonania planu wykonania wydatków budżetowych:

- 2018 r. Środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2018 r. – 2.935,0 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 4.746,5 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki – 4.652,4 tys. zł (98,0% przyznanych środków);
- 2019 r. Środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2019 r. – 3.610,0 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 4.189,1 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki – 3.697,5 tys. zł (88,3% przyznanych środków);
- 2020 r. Środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2020 r. – 7.295,0 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 9.333,1 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki (I półrocze 2020 r.) – 1.547,6 tys. zł (16,6% przyznanych środków).

Wydatki dotyczyły zakupu usług m.in.: remontów częściowych dróg powiatowych; okresowego czyszczenia przepustów drogowych oraz kanalizacji deszczowej i naprawy; wymiany poręczy mostowych i na przepustach; regulacji wysokościowej studni rewizyjnych i wpustów ulicznych; konserwacji sygnalizacji świetlnej; remontów bieżących na drogach miejskich i zamiejskich Powiatu Wejherowskiego. W 2018 r. środki przyznane były wyższe od wnioskowanych, gdyż Zarząd Drogowy

planował zakup dziesięciu rodzajów usług, zaś po złożeniu wniosku do budżetu przez Zarząd Drogowy, Zarząd Powiatu Wejherowskiego zdecydował o realizacji trzydziestu dwóch rodzajów usług. W latach 2018 – 2020 (I półrocze) nie wykorzystano w całości przyznanych środków finansowych, co jak wyjaśnił Dyrektor wynikało m.in. z: oszczędności po przetargach na wykonanie dokumentacji projektowej dla remontów trzech dróg oraz wykonanie remontu drogi nr 1322G; wykonania za niższe kwoty niż planowano regulacji wysokości studni rewizyjnych i wpustów ulicznych w pasach drogowych; wykonania za niższą kwotę niż planowano remontów oraz oczyszczania przepustów drogowych; zmniejszenia zapotrzebowania na środki do zimowego utrzymania dróg (dotyczy 2020 r.) w związku z zapasem niewykorzystanych materiałów z poprzedniego roku (soli drogowej oraz piasku do zimowego utrzymania dróg).

Zarząd Drogowy w ramach zakupu usług pozostałych w badanym okresie wykazał Zarządowi Powiatu Wejherowskiego w projektach planu finansowego oraz sprawozdaniach z wykonania planu wykonania wydatków budżetowych:

- 2018 r. Środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2018 r. – 2.810,0 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 3.250,4 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki – 3.143,2 tys. zł (96,7% przyznanych środków);
- 2019 r. środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2019 r. – 4.062,5 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 4.418,2 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki – 2.990,0 tys. zł (67,7% przyznanych środków);
- 2020 r. środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2020 r. – 4.378,0 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 4.000,5 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki (I półrocze 2020 r.) – 1.106,5 tys. zł (27,7% przyznanych środków).

Wydatki dotyczyły zakupu usług m.in.: pielęgnacji zieleni; utrzymania czystości dróg powiatowych; koszenia poboczy; cięć pielęgnacyjnych i technicznych drzew przydrożnych w ciągu dróg powiatowych oraz wycinka krzaków i samosiejek; przeglądów podstawowych dróg powiatowych; wykonania oznakowania poziomego; utrzymania zimowego dróg powiatowych. W latach 2018 – 2020 (I półrocze) nie wykorzystano w całości przyznanych środków finansowych, co jak wyjaśnił Dyrektor wynikało m.in. z: zmniejszonych wydatków poniesionych na utrzymanie poboczy w związku z otrzymaniem dodatkowych środków z Funduszu Ochrony Środowiska; mniejszego wykorzystania usług związanych z zimowym utrzymaniem dróg na skutek łagodniejszej zimy; mniejszego zapotrzebowania na usługi transportowe, załadunkowe i komunalne przy bieżącym utrzymaniu dróg (w części jest to pochodna sprzyjających warunków atmosferycznych: wyżej wspomnianej łagodnej zimy oraz stosunkowo małej liczby dni deszczowych w ciągu całego roku, w związku z czym elementy dróg ulegały mniejszej niż przeciętnie destrukcji, co wpłynęło na ilość interwencji i remontów doraźnych wykonywanych siłami obwodów drogowych); poniesieniem mniejszych wydatków na ścinę poboczy, m.in. z uwagi na korzystną cenę zaoferowaną przez wykonawcę w postępowaniu przetargowym oraz częściową realizację w ramach remontu nawierzchni. W ocenie Dyrektora przyznane środki były wystarczające na realizację zaplanowanych zadań.

Zarząd Drogowy w ramach wydatków inwestycyjnych w badanym okresie wykazał Zarządowi Powiatu Wejherowskiego w projektach planu finansowego oraz sprawozdaniach z wykonania planu wykonania wydatków budżetowych:

- 2018 r. Środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2018 r. – 0,0 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 22.327,9 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki – 13.709,3 tys. zł (61,4% przyznanych środków);

- 2019 r. Środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2019 r. – 10.652,7 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 24.642,9 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki – 17.995,0 tys. zł (73,0% przyznanych środków);
- 2020 r. środki wnioskowane w projekcie planu finansowego na 2020 r. – 3.004,9 tys. zł, środki przyznane w budżecie Powiatu Wejherowskiego – 24.643,4 tys. zł i faktycznie poniesione wydatki (I półrocze 2020 r.) 28,3 – tys. zł (1,1% przyznanych środków).

Wydatki dotyczyły realizacji inwestycji, w tym m.in.: przebudowy dróg; rozbudowy dróg i skrzyżowań; sporządzenia dokumentacji projektowej. Spośród dwudziestu jeden zadań inwestycyjnych przydzielonych przez Zarząd Powiatu Wejherowskiego na 2018 r. Zarząd Drogowy zrealizował w 2018 r. trzynaście. Jednej inwestycji dotyczącej przebudowy drogi 1476G nie zrealizowano w okresie objętym kontrolą, cztery zadania inwestycyjne¹⁷ przeniesiono do realizacji najpierw na 2019 r., a później na 2020 r., zaś trzy zadania inwestycyjne¹⁸ przeniesiono do realizacji na 2020 r. (z pominięciem 2019 r.). Nie wykorzystano w całości przyznanych środków finansowych, co jak wyjaśnił Dyrektor wynikało m.in. z: oszczędności przetargowych w realizacji pięciu inwestycji; oferowania przez wykonawcę w przetargu kwoty wyższej niż przewidziana na realizację; braku ofert na wykonanie robót ogłoszonych w przetargu w wyniku czego inwestycję wykonano w kolejnym roku; niezrealizowania przez wykonawcę w terminie dokumentacji projektowej; wydłużenia uzyskania decyzji do dokumentacji projektowej dla trzech inwestycji; odstąpienia wykonawcy od realizacji robót w dwóch inwestycjach, które zrealizowano w kolejnym roku. Spośród dwudziestu dwóch zadań inwestycyjnych przydzielonych przez Zarząd Powiatu Wejherowskiego na 2019 r. Zarząd Drogowy zrealizował w 2019 r. dwanaście. Dziesięć zadań inwestycyjnych¹⁹ przeniesiono do realizacji na 2020 r. Nie wykorzystano w całości przyznanych środków finansowych, co jak wyjaśnił Dyrektor wynikało m.in. z: oszczędności przetargowych przy realizacji dwóch inwestycji; braku realizacji w danym roku dwóch inwestycji w związku z rozszerzeniem ich zakresu; wydłużenia uzyskania wymaganych decyzji do pięciu inwestycji; oferowania przez wykonawcę w przetargu kwoty wyższej niż przewidziana na realizację; przedłużającego się rozstrzygnięcia przez Krajową Izbę Odwoławczą przetargu, w wyniku czego inwestycję przeniesiono na kolejny rok. Spośród trzydziestu czterech zadań inwestycyjnych przydzielonych

¹⁷ Zadania inwestycyjne: dokumentacja rozbiórki starego i budowa nowego mostu w ciągu drogi nr 1318G na rzece Łebie w m. Łężyce; dokumentacja rozbudowy drogi nr 1479G Tartaczna – Przemysłowa o dł. 2,6 km; dokumentacja projektowa budowy drogi nr 1442G Celbowo-Brudzewo-Wejherowo; rozbudowa drogi

¹⁸ Zadania inwestycyjne: przebudowa drogi nr 1438G poprzez budowę chodnika w granicach pasa drogowego m. Ślajkowo; budowa kładki dla pieszych w m. Kniewo; dokumentacja projektowa na rozbudowę drogi 1451G na odcinku od skrzyżowania do m. Lewino z DW 224G w Łebnie.

¹⁹ Zadania inwestycyjne: opracowanie dokumentacji projektowej wraz z materiałami przetargowymi i innymi dokumentami niezbędnymi do złożenia wniosku o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej dla zadania „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1438G poprzez budowę chodnika na odcinku od miejscowości Rybno do Rybskiej Karczmy; rozbudowa drogi powiatowej nr 1410G Luzino-Sopieszyna-Dąbrówka na odcinku Luzino-Robakowo o długości ok. 2,6 km; Rozbudowa drogi powiatowej nr 1427G Osetnik-Sasino poprzez budowę ciągu pieszo-rowerowego o dł. ok. 2,6 km (dokumentacja projektowa); opracowanie dokumentacji projektowej wraz z materiałami przetargowymi dla dwóch obiektów mostowych w m. Łężyce i m. Kniewo - zadanie nr 2; opracowanie dokumentacji projektowej wraz z materiałami przetargowymi "Rozbudowa drogi powiatowej nr 1479G Tartaczna - Przemysłowa o dł. 2,6km"; wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania - "Budowa drogi nr 1442G Celbowo- Brudzewo – Wejherowo"; przebudowa drogi powiatowej nr 1463G ul. Obwodowa w Redzie na odcinku od Kanalu Łyskiego do ul. Łąkowej; rozbudowa skrzyżowania drogi powiatowej nr 1405G z drogą powiatową nr 1412G na skrzyżowanie typu rondo w miejscowości Kamień-dokumentacja; Rozbudowa skrzyżowania drogi powiatowej nr 1412G z ulicą Wczasową na skrzyżowanie typu rondo – dokumentacja; "Rozbudowa drogi powiatowej nr 1452G na odcinku Kochanowo- DK nr 6 o długości ok. 2,5 km" - aktualizacja dokumentacji.

przez Zarząd Powiatu Wejherowskiego na 2020 r. Zarząd Drogowy zrealizował w I półroczu 2020 r. dwa zadania częściowo²⁰.

Dyrektor wyjaśnił, że w planie finansowym na 2018 r. nie wnioskowano o środki w ramach zadań inwestycyjnych, gdyż Rada Powiatu Wejherowskiego zabezpieczyła je na zadanie inwestycyjne „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1420G Godętowo – Nawcz – Tłuczewo na odcinku Nawcz – Osiek²¹” w ramach Wieloletniej Prognozy Finansowej²². Dodał, że różnice w wysokości środków wnioskowanych w porównaniu do środków przyjętych w budżecie Powiatu Wejherowskiego na dany rok wynikały z kompetencji Zarządu Powiatu Wejherowskiego do wprowadzania do budżetu środków na zadania inwestycyjne.

Prowadzona ewidencja księgowa pozwalała na określenie celu ponoszenia wydatków. Dyrektor wyjaśnił, że przy szacowaniu potrzeb finansowych do skutecznej realizacji zadań brd wykorzystywano doświadczenie pracowników Zarządu Drogowego, którzy uwzględniali m.in.: wydatki ponoszone w latach poprzednich, obserwacje dokonywane w terenie oraz wnioski samorządów i mieszkańców. Część wydatków ponoszonych na potrzeby brd była sezonowa (m. in. zimowe utrzymanie nawierzchni) i zależała w dużej mierze od warunków atmosferycznych panujących w danym okresie, co jest wartością niemożliwą do dokładnego oszacowania.

(akta kontroli str. 103-194, 1084-1116, 1492-1504)

2.2 Efektami realizacji ww. wydatków było m.in.:

- Przeprowadzenie w 2018 i 2019 r. w ramach art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a prawa budowlanego kontroli okresowych rocznych 61 dróg²³ na terenie Powiatu Wejherowskiego, które sfinansowano w ramach zakupu usług pozostałych;
- Przebudowa dziewięciu dróg;
- Rozbudowa ośmiu dróg i dwóch skrzyżowań;
- Utwardzenie dwóch dróg;
- Sporządzenie dokumentacji projektowej dla pięciu dróg;
- Budowa chodnika przy jednej drodze;
- Budowa sygnalizacji świetlnej na dwóch przejściach dla pieszych;
- Doświetlenie dwunastu przejść dla pieszych.

(akta kontroli str. 83-102, 376-405, 755-756, 761-769, 788-807, 1084-1116)

2.3 Zarząd Drogowy realizował inwestycje dofinansowane z „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” (dalej: „Program”) oraz z Programu „Fundusz Dróg Samorządowych” (dalej: „Fundusz”):

a) W ramach Programu Zarząd Drogowy zrealizował jedną inwestycję – „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1418G Łebieńska Huta – Będargowo na odcinku Będargowo-Kolonia o długości 1,7 km”, kwota inwestycji – 4.987.630,10 zł, kwota dofinansowania z Programu – 2.288.463,00 zł, wkład własny – 2.699.167,10 zł. Kryteriami jakimi kierowano się we wniosku o dofinansowanie zadania było: znaczenie zadania dla realizacji infrastruktury drogowej w sposób gwarantujący

²⁰ Zadania inwestycyjne: wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania - "Budowa drogi nr 1442G Celbowo-Brudzewo – Wejherowo"; rozbudowa drogi powiatowej nr 1404G Rumia -Łężyce -Gdynia na odcinku Łężyce - zjazd do Eko Doliny o długości ok. 1 km.

²¹ Inwestycja realizowana w latach 2017-2019 w oparciu o przyznaną pomoc w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

²² Uchwała Rady Powiatu Wejherowskiego nr V/XXVI/255/16 z dnia 16.12.2016 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej powiatu wejherowskiego na lata 2017-2021. Źródło: <http://bip.powiatwejherowski.pl/uchwala/3826/uchwala-nr-v-xxvi-255-16>.

²³ Z tego: 14 dróg na terenie Miasta Wejherowa oraz 47 dróg zamiejskich na terenie Powiatu Wejherowskiego.

podnoszenie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego; znaczenie zadania dla rozwoju spójnej sieci dróg publicznych na obszarze województwa; wpływ zadania na poprawę dostępności komunikacyjnej w szczególności obszarów wiejskich, lokalnych ośrodków gospodarczych, instytucji publicznych oraz istotnych dla sprawnej realizacji zadań państwa o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa obywateli i dla transportu zbiorowego; kontynuacja zadania.

b) W ramach Funduszu Zarząd Drogowy zrealizował osiem inwestycji:

- „Remont drogi powiatowej nr 1405G Szemud Karczemki na odcinku przez miejscowość Kielno o dł. 200m od km 8+484 do 8+684”;
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1322G Kisewo-Żelazno-DW 213 na odcinku przez miejscowość Świechowo”;
- „Rozbudowa skrzyżowania dróg powiatowych 1487G oraz 1488G w Wejherowie na terenie Gminy Miasta Wejherowo (skrzyżowanie ulic 12-go Marca i Sikorskiego)”;
- „Remont drogi powiatowej nr 1437G na odcinku Choczewo-Łętowo w km 0+540,9-2+330”;
- „Remont drogi powiatowej nr 1443G Kolkowo-Rybno na odcinku Kolkowo-Strzebielinek o długości ok 2,2 km”;
- „Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej 1405G na odcinku Szemud - Kamień, na odcinku Kielno - Karczemki oraz w miejscowości Kielno poprzez budowę chodników oraz zatok autobusowych wraz z remontami nawierzchni jezdni oraz budową oświetlenia”;
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1463G ul. Obwodowej w Redzie na odcinku od Kanału Łyskiego do ul. Łąkowej”;
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1471G ul. Pomorskiej w Rumi na odcinku od Ronda Unii Europejskiej do Ronda Rotmistrza Pileckiego”.

Łączna ich kwota wynosiła 16.644.323,00 zł, z tego dofinansowanie z Funduszu 7.968.796,00 zł, wkład własny 8.675.527,00 zł. Kryteriami jakimi kierowano się we wnioskach o dofinansowanie zadań było m.in.: poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego ze szczególnym uwzględnieniem poprawy bezpieczeństwa pieszych oraz zarządzania prędkością; zapewnienie spójności sieci dróg publicznych; podnoszenie standardów technicznych dróg powiatowych i dróg gminnych oraz zachowanie jednorodności sieci dróg powiatowych i dróg gminnych pod względem spełnienia tych standardów; zwiększenie dostępności transportowej jednostek administracyjnych; poprawa dostępności terenów inwestycyjnych.

(akta kontroli str.103-109, 195-295)

Dyrektor wyjaśnił, że wnioski o dofinansowanie z ww. Programu oraz Funduszu składał Starosta Powiatu Wejherowskiego. Zakwalifikowanie danej inwestycji do dofinansowania odbywało się poprzez wskazanie we wniosku zadania po uprzednich konsultacjach z wójtami poszczególnych gmin oraz Dyrektorem Zarządu Drogowego.

(akta kontroli str.103-109)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Zarząd Drogowy z planowanych na dany rok zadań inwestycyjnych nie zrealizował w: 2018 r. ośmiu zadań inwestycyjnych, w 2019 r. dziesięciu zadań inwestycyjnych.

W I półroczu 2020 r. zrealizowano częściowo dwa zadania inwestycyjne z trzydziestu czterech zaplanowanych. W ww. okresie z przyznaných środków finansowych wykorzystano odpowiednio: 61,4%, 73,0% i 1,1%, co jak wyjaśnił Dyrektor wynikało m.in. z: oszczędności poprzetargowych w realizacji inwestycji; oferowania przez wykonawcę w przetargu kwoty wyższej niż przewidziana na realizację; braku ofert na wykonanie robót ogłoszonych w przetargu w wyniku czego inwestycję wykonano w kolejnym roku; niezrealizowania przez wykonawcę w terminie dokumentacji projektowej; wydłużenia uzyskania wymaganych decyzji do realizacji inwestycji; odstąpienia wykonawców od realizacji robót w inwestycjach; braku realizacji w danym roku inwestycji w związku z rozszerzeniem ich zakresu.

OBSZAR

3. Wpływ realizowanych działań na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego

Opis stanu faktycznego

3.1 Dokumenty ewidencyjne dróg prowadzono w sposób rzetelny. Ewidencją dróg objęto wszystkie drogi objęte zarządem.

Badanie zgodności prowadzenia przez Zarząd Drogowy ewidencji dróg dla pięciu najdłuższych dróg powiatowych²⁴ w okresie 2018-2020 (I półrocze) w zakresie zgodności z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom dla pięciu najdłuższych dróg powiatowych²⁵ wykazało m.in., że:

- Dla każdej z dróg, która stanowiła jeden odcinek drogi prowadzono jedną książkę drogi wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do ww. rozporządzenia;
- Dla każdej z dróg prowadzono dziennik objazdu dróg wg wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do ww. rozporządzenia, dla danej kategorii drogi;
- Dla każdej z dróg sporządzono mapę techniczno-eksploatacyjną dróg z zastosowaniem znaków umownych określonych w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia;
- Każda z dróg posiadała mapę techniczno-eksploatacyjną drogi w skali 1:25.000;
- Dla każdej drogi aktualizowano ewidencję na bieżąco, nie później niż do końca pierwszego kwartału każdego roku kalendarzowego za rok kalendarzowy bezpośrednio poprzedzający²⁶, co było zgodne z §16 ww. rozporządzenia i prowadzono ją w formie papierowej i elektronicznej.

(akta kontroli str.505)

3.2 Badanie przeprowadzania przez Zarząd Drogowy okresowych kontroli stanu dróg tj. zadania określonego w art. 20 pkt 10 ustawy o drogach publicznych dla pięciu najdłuższych dróg powiatowych²⁷ w okresie 2018-2020 (I półrocze) wykazało m.in., że:

- Kierownik Obwodu Drogowego Zarządu Drogowego co miesiąc poddał kontroli cały odcinek każdej z dróg;
- Kontrola każdej z dróg uwzględniała weryfikację cech i wskazanie usterek, które wymagały prac konserwacyjnych lub naprawczych²⁸;

²⁴ Dotyczy dróg: 1322G, 1336G, 1438G, 1451G, 1455G.

²⁵ Dotyczy dróg: 1322G, 1336G, 1438G, 1451G, 1455G.

²⁶ Odpowiednio: 9 stycznia 2020 r., w dniach 18-20 grudnia 2019 r., w dniach 11-12 grudnia 2019 r., w dniach 5-6 lutego 2020 r., w dniach 13-14 stycznia 2020 r.

²⁷ Dotyczy dróg: 1322G, 1336G, 1438G, 1451G, 1455G.

²⁸ **Drogę nr 1322G** kontrolowano dwadzieścia razy. Uwagi dotyczyły m.in.: ubytków w nawierzchni bitumicznej drogi (11 przypadków), wymiany uszkodzonego oznakowania pionowego (3 przypadki). **Drogę nr 1336G**

- Usunięto usterki wskazane dla każdej z dróg.

(akta kontroli str. 506-516)

3.3 Badanie przeprowadzania przez Zarząd Drogowy kontroli okresowych rocznych wynikających z art. 62 ust. 1 pkt 1 prawa budowlanego dla pięciu najdłuższych dróg w okresie 2018-2020 (I półrocze) wykazało m.in., że:

- Kontrole w 2018 i 2019 r. terminowo dokonały podmioty zewnętrzne przy udziale osób posiadających odpowiednie uprawnienia,²⁹ o którym mowa w art. 12 ust. 7 prawa budowlanego;
- Umowy z ww. podmiotami obejmowały wszystkie drogi miejskie i pozamiejskie Powiatu Wejherowskiego, w tym ww. badane drogi;
- W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości³⁰, które usunięto.

Ostatnią kontrolę okresową co najmniej raz na 5 lat wynikającą z art. 62 ust. 1 pkt 2 prawa budowlanego dla wszystkich dróg powiatowych miejskich i pozamiejskich Powiatu Wejherowskiego wykonała firma Stanisław Kowalski Zakład Usług Informatycznych w 2016 r., zgodnie z umową nr 21/SU/2016 z dnia 29 kwietnia 2016 r., przy udziale jednej osoby – Uprawnienia budowlane o numerze ewidencyjnym ZAP/0071/OWOD/10, zaświadczenie Polskiej Izby Inżynierów

kontrolowano czterdzieści cztery razy. Uwagi dotyczyły m.in.: ubytków w nawierzchni bitumicznej drogi (25 przypadków), regulacji oznakowania pionowego (12 przypadków). **Droga nr 1438G** kontrolowano dwadzieścia trzy razy. Uwagi dotyczyły m.in.: ubytków w nawierzchni bitumicznej drogi (5 przypadków), regulacji oznakowania pionowego (10 przypadków). **Droga nr 1451G** kontrolowano trzydzieści dziewięć razy. Uwagi dotyczyły m.in.: ubytków w nawierzchni bitumicznej drogi (18 przypadków), regulacji oznakowania pionowego (4 przypadki). **Droga nr 1455G** kontrolowano dwadzieścia cztery razy. Uwagi dotyczyły m.in.: regulacji oznakowania pionowego (10 przypadków), ubytków w nawierzchni bitumicznej drogi (8 przypadków).

²⁹ **W 2018 r.** kontroli, zgodnie z umową nr 39/SU/2018 z dnia 1 października 2018 r. dokonała firma SeVia Sebastian Pudło przy udziale dwóch osób: Uprawnienia budowlane nr ewidencyjny ZAP/0071/OWOD/10, zaświadczenie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa o numerze weryfikacyjnym ZAP-LYR-58U-JJ8); Stwierdzenie przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie nr ewid. 129/Sz/85 z 5 sierpnia 1985 r., zaświadczenie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa o numerze weryfikacyjnym ZAP-NNZ-UJS-F8B). **W 2019 r.** kontroli, zgodnie z umową nr 19/SU/2019 z dnia 1 października 2019 r. dokonała firma SCANLASER Pracownia Badań i Technik Pomiarowych Sp. z o.o. przy udziale jednej osoby - Uprawnienia budowlane nr ewidencyjny MAP/0305/OWOD/08, zaświadczenie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa o numerze weryfikacyjnym MAP-4BI-IUH-X7Q). Dwie ww. kontrole dotyczyły stanu technicznego dróg powiatowych na terenie Powiatu Wejherowskiego zarządzanych przez Zarząd Drogowy – drogi miejskie (Miasto Wejherowo) oraz drogi zamiejskie. Kolejny przegląd podstawowy zostanie wykonany w IV kwartale 2020 r.

³⁰ **Droga 1322G. W 2018 r.** stwierdzono m.in.: ubytki i spękania w nawierzchni bitumicznej do obserwacji w ramach przejazdów kontrolnych; konieczność przeprowadzenia remontu nawierzchni w złym stanie technicznym w miarę możliwości; konieczność usunięcia roślin i odprowadzenia wody w strefie krawędziowej jezdni poprzez ścinę pobocza. **W 2019 r.** stwierdzono m.in.: zalecenie wykonania doraźnych remontów w związku ze złym stanem technicznym nawierzchni 2 690 m zalecenie wymiany nawierzchni chodnika. **Droga 1336G. W 2018 r.** stwierdzono m.in.: ubytki i spękania w nawierzchni bitumicznej do obserwacji w ramach przejazdów kontrolnych; konieczność odprowadzenia wody w strefie krawędziowej jezdni poprzez ścinę pobocza; konieczność utrzymania drożności rowów. **W 2019 r.** stwierdzono m.in.: konieczność obserwacji w ramach objazdów drogowych odcinka 21 035 m pod kątem postępu degradacji porosty w przydrożnych rowach łącznie na dystansie 845 m lewa strona i 1475- prawa. **Droga 1438 G. W 2018 r.** stwierdzono m.in.: ubytki i spękania w nawierzchni bitumicznej do obserwacji w ramach przejazdów kontrolnych; konieczność odprowadzenia wody w strefie krawędziowej jezdni poprzez ścinę pobocza; konieczność utrzymania drożności rowów. **W 2019 r.** stwierdzono m.in.: Dyst 21010m - zaleca się obserwację pod kontem postępu degradacji, w ramach objazdów doraźnych, ująć w planach bieżącego utrzymania. **Droga 1451 G w 2018 r.** stwierdzono m.in.: konieczność przeprowadzenia remontów cząstkowych masą mineralno asfaltową na gorąco - około 5,0 m2; obserwację ubytków i spękań w nawierzchni bitumicznej w ramach przejazdów kontrolnych, a w razie potrzeby przeprowadzić remont cząstkowy nawierzchni bitumicznej; konieczność utrzymania na bieżąco drożności wpustów ulicznych i rowów. **W 2019 r.** stwierdzono m.in.: zalecenie obserwacji w ramach objazdów doraźnych na dyst. - 15165 m pod kontem postępu degradacji; zalecenie rozważenia wymiany nawierzchni chodnika- na dyst. 2075 m – lewa i 1875 m – prawa strona drogi. **Droga 1455 G w 2018 r.** stwierdzono m.in.: obserwację w ramach przejazdów kontrolnych ubytków i spękań w nawierzchni bitumicznej, w razie potrzeby przeprowadzić remont cząstkowy nawierzchni bitumicznej; zalecenie obserwacji stanu oznakowania poziomego na bieżąco podczas objazdów kontrolnych, a w razie potrzeby odtworzyć oznakowanie. **W 2019 r.** stwierdzono m.in.: zalecenie obserwacji w ramach objazdów na dyst 11385 m pod kontem postępu degradacji.

Budownictwa o numerze weryfikacyjnym ZAP-6R5-EI1-YP1. Kolejna kontrola jest planowana na 2021 r.

(akta kontroli str. 54-56, 73-102, 376-405, 517-527)

3.4 Dyrektor poinformował, że zgodnie z §2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach³¹ proces wymiany: znaków drogowych, sygnalizatorów i urządzeń bezpieczeństwa ruchu zakończono przed dniem 31 grudnia 2010 r.

(akta kontroli str. 557-563)

3.5 W Regulaminie Organizacyjnym w §6 ust. V dla Sekcji Przygotowania i Realizacji Projektów Drogowych (pkt 6 i 9) określono m.in.:

a) Analizowanie wypadkowości na drogach;

b) Sporządzanie sprawozdawczości w zakresie zadań sekcji;

Ponadto w zakresach obowiązków dwóch pracowników Zarządu Drogowego:

– Kierownika Sekcji;

– Inspektora w Sekcji Przygotowania i Realizacji Projektów Drogowych;

było m.in.: analizowanie wypadkowości na drogach i sporządzanie sprawozdawczości w zakresie zadań sekcji.

Zarząd Drogowy badał wpływ robót drogowych na brd na różnych etapach ich realizacji, w tym m.in.: w SIWZ projektantom stawiano warunek wariantowania inwestycji; przeprowadzano konsultacje społeczne; rozpatrywano indywidualne wnioski dotyczące poprawy brd dla planowanych inwestycji. Ponadto Komenda Powiatowa Policji w Wejherowie na wnioski Zarządu Drogowego przekazała dane dot. zdarzeń drogowych za 2018 i 2019 r. na drogach miejskich i zamiejskich Powiatu Wejherowskiego, w których wskazała w: 2018 r. 27 wypadków w 14 lokalizacjach oraz 272 kolizje w 23 lokalizacjach; 2019 r. wskazała: 70 wypadków w 28 lokalizacjach, 10 zabitych w 8 lokalizacjach, 79 rannych w 26 lokalizacjach, 701 kolizji w 62 lokalizacjach, 771 zdarzeń drogowych w 65 lokalizacjach.

Dyrektor wyjaśnił, że Zarząd Drogowy nie sporządzał pisemnych analiz wypadkowości i sprawozdawczości w zakresie zadań sekcji. W ocenie Dyrektora nie ma jednoznacznego wskazania w jakiej formie ww. analiza powinna zostać przedstawiona. Dodał, że Kierownik Sekcji oraz Inspektor w Sekcji Przygotowania i Realizacji Projektów Drogowych analizowali wypadkowość na drogach podczas spotkań zwoływanych przez Dyrektora Zarządu Drogowego. Wnioski w zakresie m.in. wycinki drzew, czy usunięcia ubytków w nawierzchni przekazywano ustnie i wynikały z analizy spostrzeżeń z Komisji Badania Przyczyn Wypadków Drogowych ze skutkiem śmiertelnym (której Zarząd Drogowy był członkiem) oraz informacji/uwag przekazywanych przez pracowników Obwodów Drogowych po zakończonych objazdach dróg. W przypadku akceptacji wskazanego rozwiązania przez uczestników spotkania zasady realizacji wniosku przekazywano Kierownikom Obwodów Drogowych w celu dalszej ich realizacji. Na cotygodniowych spotkaniach Kierownik Sekcji przekazywał Dyrektorowi w formie ustnej sprawozdania, które zawierały m.in.: realizację wniosków składanych przez sołtysów, wójtów, osoby fizyczne i firmy dot. budowy chodników, ścieżek rowerowych, przejść dla pieszych, progów zwalniających, ustawienia luster drogowych, ustawienia znaków pionowych czy też wykonania zmiany oznakowania poziomego w związku z wykonaniem zjazdu itp. Część informacji pozyskanych od Kierownika Sekcji, Dyrektor

³¹ Dz. U. z dnia 2019 r. poz. 2311 ze zm.

przekazywał podczas cotygodniowych posiedzeń Zarządu Powiatu w celu dalszego wykorzystania.

(akta kontroli str. 25-39, 54-59, 63, 69,72, 557-563, 569-599, 687-707, 761-785, 1084-1090, 1117-1479)

3.6 W okresie objętym kontrolą Komenda Powiatowa Policji w Wejherowie przekazała Zarządowi Drogowemu 22 wnioski, w których jako przyczynę zdarzenia drogowego wskazano ubytki masy bitumicznej w jezdni, braki w oznakowaniu, konieczność wycinki drzew. Zarząd Drogowy pozytywnie rozpatrzył ww. wnioski i uzupełnił brakujące oznakowanie i ubytki masy bitumicznej. Wystąpił również z wnioskiem o wycinkę drzew do właściwego miejscowo wójta, w wyniku czego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wydał dla Zarządu Drogowego decyzję o: wycince 13 drzew w okresie od 16 października do 31 grudnia 2020 r.; nasadzeniu 24 drzew w pasie drogowym drogi powiatowej nr 1438G Żelazna-Mierzyno-Kostkowo-Bolszewo do końca maja 2021 r. W jednym przypadku w związku z wystąpieniem zdarzenia drogowego ze skutkiem śmiertelnym Starosta Powiatu Wejherowskiego zatwierdził projekt stałej organizacji ruchu Zarządu Drogowego, w wyniku czego Zarząd Drogowy przebudował drogę Nr 1322G.

(akta kontroli str. 557-563, 600-686, 755-760)

3.7 Z pozyskanych informacji od dziewięciu Zarządców dróg wynika, że w zakresie zarządzania bezpieczeństwem infrastruktury drogowej na drogach gminnych:

- nie zlecali wykonania klasyfikacji dróg ze względu na koncentrację zdarzeń drogowych z ofiarami oraz bezpieczeństwo sieci drogowej (służące wytypowaniu m.in. szczególnie niebezpiecznych miejsc);
- nie zlecali wykonania audytów bezpieczeństwa ruchu drogowego jako niezależnej, szczegółowej, technicznej oceny cech projektowanej, budowanej, przebudowywanej lub użytkowanej drogi pod względem bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego;
- Jeden zarządca dróg³² zlecił przeprowadzanie kontroli stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego identyfikującego źródła zagrożeń na sieci drogowej. W Jego ocenie zlecenie ww. kontroli miało wpływ na poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego.

(akta kontroli str. 296-363)

3.8 W okresie objętym kontrolą na etapie przygotowania: inwestycji, budowy, przebudowy, remontu oraz utrzymania dróg publicznych Zarząd Drogowy nie korzystał z następujących opracowań:

- a) „Wytyczne organizacji bezpiecznego ruchu pieszych – wytyczne prawidłowego oświetlenia przejść dla pieszych”;
- b) „Wytyczne organizacji bezpiecznego ruchu rowerowego”;
- c) „Wytyczne zarządzania prędkością na drogach samorządowych” z października 2016 r. są ogólnodostępne i zamieszczone zostały na stronie internetowej SKRBRD³³. Stanowiły realizację zadania nr P.4. Programu realizacyjnego na lata 2015-2016.

(akta kontroli str. 557-563)

³² Prezydent Miasta Wejherowa.

³³https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjvuMaZsanqAhVI_CoKHdVXCTIQFjABegQIBRAB&url=https%3A%2F%2Fwww.krbrd.gov.pl%2Ffiles%2Ffile_add%2Fdownload%2F397_wytyczne-zarzadzania-predkoscia-na-drogach-samorzadowych_cz_i.pdf&usg=AOvVaw30SZdhmd4p-rQHA7-6gOxy

3.9 W okresie objętym kontrolą Komendant Miejski i Powiatowy Policji nie zwracał się do Zarządu Drogowego o wskazanie lokalizacji miejsc szczególnie niebezpiecznych na sieci dróg, dla których jest zarządcą lub o wysokim poziomie występowania zagrożeń związanych z nieprzestrzeganiem ograniczeń prędkości przez kierujących. Komendant Miejski i Powiatowy Policji nie informował Zarządu Drogowego o: lokalizacji miejsc szczególnie niebezpiecznych na sieci dróg, dla których Zarząd Drogowy jest zarządcą lub o wysokim poziomie występowania zagrożeń związanych z nieprzestrzeganiem ograniczeń prędkości przez kierujących.

Główny Inspektor Transportu Drogowego nie przekazywał i nie występował o udostępnienie informacji o lokalizacji miejsc szczególnie niebezpiecznych na sieci dróg, dla których Zarząd Drogowy jest zarządcą lub o wysokim poziomie występowania zagrożeń związanych z nieprzestrzeganiem ograniczeń prędkości przez kierujących.

Zarząd Drogowy w kontrolowanym okresie posiadał z Komendy Powiatowej Policji w Wejherowie informacje o zdarzeniach drogowych, które miały miejsce na sieci dróg Powiatu Wejherowskiego, co opisano w pkt. 1.3.5.

(akta kontroli str. 557-563)

3.10 W okresie objętym kontrolą przedstawiciel Zarządu Drogowego nie brał udziału w procesie sporządzania przez Policję kart zdarzenia drogowego oraz nie był proszony o ich weryfikację.

(akta kontroli str.557-563)

3.11 Z pozyskanych informacji od dziewięciu zarządców dróg wynika, że w okresie objętym kontrolą:

- pięciu zarządców dróg występowało z inicjatywą budowy lub przebudowy siedemnastu skrzyżowań, o których mowa w art. 25 ustawy o drogach publicznych³⁴, w wyniku czego: cztery skrzyżowania przebudowano; trzy przebudowy są w trakcie realizacji; dla dwóch skrzyżowań dokumentacja jest w trakcie opracowania; przebudowa jednego skrzyżowania jest przed realizacją; Gmina czeka na decyzję w sprawie przebudowy dwóch skrzyżowań; w przypadku przebudowy jednego skrzyżowania wnioski rozpatrzono negatywnie; zarządca dróg występujący o przebudowę czterech skrzyżowań nie poinformował o stanie realizacji ww. zadań;
- do czterech zarządców dróg wpłynęło dwanaście wniosków³⁵ w sprawie budowy lub przebudowy skrzyżowania, o których mowa w art. 25 ustawy o drogach publicznych, w wyniku czego: dwa skrzyżowania przebudowano; trzy skrzyżowania są w trakcie realizacji; przebudowa jednego skrzyżowania w trakcie opracowania dokumentacji; zlecono doświetlenie pięciu przejść dla pieszych; wprowadzono na trzech skrzyżowaniach zmianę organizacji ruchu w celu poprawy bezpieczeństwa; wykonano koncepcję skrzyżowania dróg dla czterech skrzyżowań; na jednym skrzyżowaniu wykonano oznakowanie wjazdów na nieruchomości;
- zarządca dróg³⁶ odstąpił w jednym przypadku od wystąpienia z inicjatywą budowy lub przebudowy skrzyżowania z uwagi na potencjalne, niezbędne do poniesienia, koszty realizacji tych inwestycji.

(akta kontroli str. 296-363)

³⁴ Budowa, przebudowa, remont, utrzymanie i ochrona skrzyżowań dróg różnej kategorii, wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi w pasie drogowym oraz urządzeniami bezpieczeństwa i organizacji ruchu, związanymi z funkcjonowaniem tego skrzyżowania, należy do zarządcy drogi właściwego dla drogi wyższej kategorii.

³⁵ Część z pojedynczych wniosków dotyczyła przebudowy więcej niż jednego skrzyżowania.

³⁶ Prezydent Miasta Wejherowa.

Stwierdzone
nieprawidłowości
OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Badanie w zakresie pięciu najdłuższych dróg powiatowych wykazało m.in. że: prowadzono dla nich ewidencję dróg zgodną z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom; ww. ewidencję dla każdej drogi aktualizowano na bieżąco; Kierownik Obwodu Drogowego co miesiąc przeprowadzał kontrolę stanu dróg, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym weryfikację cech i wskazanie usterek, które wymagają prac konserwacyjnych lub naprawczych ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego; podmioty zewnętrzne terminowo dokonywały kontroli okresowych rocznych; usterki wskazane dla każdej z dróg usunięto. Pracownicy Zarządu Drogowego przy badaniu wpływu robót drogowych na brd wykorzystywali dane pozyskane m.in. z: konsultacji społecznych, rozpatrywania wniosków dotyczących poprawy brd; wniosków Policji w zakresie zdarzeń drogowych na terenie powiatu wejherowskiego; bieżących działań realizowanych w ramach wykonywanych obowiązków. Nie dokumentowano w formie pisemnej analiz ani sprawozdawczości w ww. zakresie. Zarząd Drogowy zrealizował wszystkie wnioski Komendanta Powiatowego Policji w Wejherowie, w których jako przyczynę zdarzenia drogowego wskazano: ubytki masy bitumicznej w jezdni, braki w oznakowaniu, konieczność wycinki drzew. Uzupełnił brakujące oznakowanie i ubytki masy bitumicznej. Wystąpił również z wnioskiem o wycinkę drzew do właściwego miejscowo wójta, w wyniku czego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wydał dla Zarządu Drogowego decyzję o: wycince 13 drzew w okresie od 16 października do 31 grudnia 2020 r. Przedstawiciel Zarządu Drogowego nie brał udziału w procesie sporządzania przez Policję kart zdarzenia drogowego oraz nie był proszony o ich weryfikację.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

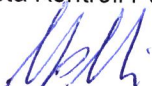
Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Gdańsk, ... grudnia 2020 r.

Kontroler
Krzysztof Holli
Specjalista Kontroli Państwowej

2 egz.
p.o. WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
Rafał Malcharek